

Secció I. Disposicions generals

CONSELL DE GOVERN

9803

Decret llei 2/2019, de 4 d'octubre, pel qual s'estableixen ajudes puntuals per pal·liar els impactes econòmics produïts pel concurs de creditors de l'agència de viatges majorista Thomas Cook sobre l'economia de les Illes Balears

Les Illes Balears posseeixen una estructura productiva clarament marcada per la preponderància del sector serveis, el qual constitueix més del vuitanta per cent del producte interior brut. Aquest tret diferenciador de l'economia de l'arxipèlag balear es basa fonamentalment en el pes dels sectors del comerç i l'hostaleria, ambdós directament relacionats amb l'activitat turística. A més, la nostra comunitat ha esdevingut una destinació de preferència en el mercat turístic europeu i mundial, i és la cinquena regió europea amb més pernотacions totals (residents i no residents) i la tercera amb un nombre més elevat de pernотacions realitzades per turistes no residents, la qual cosa palesa la importància que té el turisme en l'economia balear.

Això no obstant, el principal motor econòmic de les nostres illes s'ha vist convulsat pel concurs de creditors de l'agència de viatges majorista Thomas Cook, una de les més antigues que hi operava, la qual cosa comporta a les Illes Balears uns efectes socials i econòmics molt rellevants que han de ser abordats d'una manera urgent per les institucions. Són moltes les empreses i els treballadors afectats per aquest concurs de creditors, bé directament per pertànyer al grup empresarial o estar directament vinculat al grup, bé indirectament per l'efecte cascada que provoquen aquestes situacions.

Per pal·liar aquest greu impacte per als treballadors afectats, el Govern considera prioritari i urgent establir ajudes i altres mesures per reduir, tant com sigui possible, els impactes econòmics d'aquest concurs de creditors, amb les quals el fet de facilitar l'ocupabilitat d'aquests treballadors ha de ser una prioritat. En aquest sentit, cal desplegar el conjunt de polítiques actives d'ocupació disponibles per afavorir l'assoliment d'un nou treball i, d'aquesta manera, reconduir la seva situació econòmica. Per això, cal incentivar el nostre teixit empresarial perquè contractin aquells treballadors amb les competències sol·licitades per les empreses, de manera que la seva reinserció laboral només sigui una qüestió de connectar oferta i demanda laboral. En canvi, d'altres treballadors necessitaran un procés més llarg, el qual requerirà un procés d'orientació laboral i, en alguns casos, de requalificació professional.

Per a aquest grup, cal que des del Servei d'Ocupació de les Illes Balears s'estableixi un itinerari laboral personalitzat (itinerari personalitzat d'inserció, IPI), el qual pot portar diversos mesos en què la disponibilitat temporal de cerca de feina es redueix notablement.

Aquesta situació implica que aproximadament uns set-cents treballadors es trobaran afectats i durant el temps que duri el procés concursal no rebran cap prestació laboral o salarial.

En aquests moments hi ha constància d'una empresa que ha causat concurs de creditors. Això no obstant, n'hi pot haver d'altres que, a causa de la relació empresarial amb aquesta empresa, també poden derivar en una situació de concurs de creditors en els pròxims mesos.

Per això, s'ha considerat adequat establir dos programes d'ajudes que es podran aprovar en un termini màxim de dos mesos: un de destinat a empreses que contractin els serveis de persones afectades per l'acomiadament col·lectiu a conseqüència del procés concursal i un altre de destinat directament als treballadors afectats, els quals s'hauran d'incloure en els IPI per tal d'aconseguir la formació i l'assessorament adequats.

L'article 30.23 de l'Estatut d'autonomia de les Illes Balears disposa que és competència exclusiva de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears el foment del desenvolupament econòmic en el territori de la comunitat autònoma, d'acord amb les bases i la coordinació general de l'activitat econòmica. D'altra banda, la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, mitjançant el Decret 136/2001, de 14 de desembre (BOIB núm. 136, de 27 de desembre), va assumir les competències en gestió de treball, d'ocupació i de formació que varen ser transferides per l'Estat mitjançant el Reial decret 1268/2001, de 29 de novembre.

D'acord amb el Reial decret legislatiu 3/2015, de 23 d'octubre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei d'ocupació, les polítiques d'ocupació són un conjunt de decisions adoptades per l'Estat i les comunitats autònomes que tenen per finalitat el desenvolupament de programes i mesures tendents a la consecució de la plena ocupació, així com la qualitat de l'ocupació, l'adequació o la reducció i la protecció de la situació d'atur. D'acord amb l'article 3.2 d'aquest Reial decret legislatiu, de conformitat amb la Constitució espanyola i els estatuts d'autonomia, correspon a les comunitats autònomes, en el seu àmbit territorial, el desenvolupament de les polítiques d'ocupació, de foment i d'execució de la legislació laboral i programes i mesures transferits.

L'article 49 de l'Estatut d'autonomia permet al Govern dictar mesures legislatives provisionals, en forma de decret llei, en casos de necessitat extraordinària i urgent, les quals no poden afectar matèries determinades. Es tracta d'una figura inspirada en la que preveu l'article 86 de la Constitució espanyola, l'ús de la qual ha produït una jurisprudència extensa del Tribunal Constitucional. L'alt tribunal ha insistit que la definició, pels òrgans polítics, d'una situació d'extraordinària i urgent necessitat ha de ser explícita i raonada, i que hi ha d'haver una «connexió de sentit» o relació d'adequació entre la situació excepcional i les mesures que es pretenguin adoptar, que han de ser idònies, concretes i d'eficàcia immediata. És exponent d'aquesta doctrina constitucional la recent Sentència 12/2015, de 5 de febrer, en la qual es recullen els pronunciaments reiterats de l'alt tribunal sobre la utilització d'aquest instrument normatiu.

Així mateix, el Tribunal Constitucional, en les sentències 29/1986, de 20 de febrer, i 237/2012, de 13 de desembre, raona que no s'ha de confondre l'eficàcia immediata de la norma provisional amb la seva execució instantània i, per tant, s'ha de permetre que les mesures adoptades amb caràcter d'urgència incloguin un posterior desplegament normatiu i d'actuacions administratives d'execució d'aquelles.

La figura del decret llei és, en aquest cas, plenament idònia per afrontar el greu impacte econòmic que ha ocasionat el concurs de creditors de l'agència de viatges majorista a què es fa referència en aquesta exposició de motius.

El Decret llei s'estructura en cinc articles, una disposició addicional i tres de finals.

Per tot això, el Consell de Govern, a proposta del conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball, a l'empara de l'article 49 de l'Estatut d'autonomia, i havent-ho considerat el Consell de Govern en la sessió de dia 4 d'octubre de 2019, dicta el següent

DECRET LLEI

Article 1

Objecte i àmbit d'aplicació

Constitueix l'objecte d'aquest Decret llei establir, amb caràcter immediat, ajudes puntuals destinades a pal·liar els impactes econòmics que produeix el concurs de creditors de l'agència de viatges majorista Thomas Cook sobre els treballadors residents a les Illes Balears vinculats a empreses incurses en un procés de concurs de creditors.

Article 2

Actuacions per realitzar

Aquest Decret llei regula el marc per establir i executar les ajudes corresponents als programes següents:

Programa I: ajudes a empreses que contractin de manera indefinida i per prestar serveis a les Illes Balears persones afectades per un acomiadament col·lectiu derivat d'un procés concursal.

Programa II: ajudes als treballadors afectats per un procediment concursal, mentre que aquest procediment es tramita.

La concreció de les ajudes, de l'import d'aquestes, com també dels requisits per ser-ne beneficiari i del procediment per atorgar-les s'ha de dur a terme mitjançant les bases reguladores i les convocatòries corresponents.

Article 3

Règim especial per a les ajudes establertes en aquest Decret llei

1. Les ajudes establertes en aquest Decret llei s'han de dur a terme d'acord amb el que disposa la normativa de subvencions, amb les particularitats fixades en aquest article.
2. Aquestes subvencions s'han de concedir d'acord amb els criteris que estableixin les bases reguladores i les convocatòries, les quals es poden aprovar simultàniament, d'acord amb el que disposen els articles 12.1.a) i 15.1.a), segon paràgraf del Text refós de la Llei de subvencions, aprovat pel Decret legislatiu 2/2005, de 28 de desembre, i el control intern de la despesa s'ha de regir per l'article 4 d'aquest Decret llei.
3. El procediment per a la concessió de les ajudes ha de contenir únicament els tràmits següents:

- a) Sol·licitud de la persona o entitat interessada, que s'ha d'efectuar d'acord amb el model que s'aprovarà juntament amb les bases reguladores i la convocatòria, a la qual s'ha d'adjuntar la documentació que aquest model indiqui.
- b) Examen de la sol·licitud per l'òrgan competent, el qual podrà requerir la persona o entitat interessada que l'esmeni o la millori.
- c) Resolució de l'òrgan competent, que, en el cas del programa I, és la directora general de Treball i Salut Laboral i, en el cas del programa II, la directora gerent del SOIB.

4. Per a l'aprovació de les bases reguladores i de les convocatòries, són únicament tràmits preceptius la resolució d'inici del procediment acompanyada dels texts corresponents i l'informe de la Secretaria General o l'òrgan assimilat que escaigui. És preceptiu l'acord del Consell de Govern, si la convocatòria supera els cinc-cents mil euros. L'existència de crèdit adequat i suficient ha de ser exigible en el moment de l'aprovació de les bases reguladores i la convocatòria.

5. Les bases reguladores han d'establir el termini màxim de presentació de sol·licituds, que en cap cas no pot excedir el termini de sis mesos.

6. Totes aquestes ajudes s'han d'entendre incloses en el Pla Estratègic de Subvencions vigent de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Article 4

Control intern

El control intern a càrrec de la Intervenció General de la Comunitat Autònoma de tots els expedients de modificacions de crèdit, com també de tots els expedients de despesa imputables, en aplicació d'aquest Decret llei, s'ha de fer únicament per mitjà del control financer posterior, en la modalitat d'auditoria pública, d'acord amb el que preveu la Llei de finances de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.

Article 5

Pèrdua de l'ajuda i règim sancionador

1. L'obtenció de l'ajuda sense tenir les condicions requerides dona lloc a la revocació de l'ajuda, i, si escau, al reintegrament de les quantitats percebudes amb l'exigència dels interessos corresponents.

2. Constitueix una infracció administrativa l'obtenció de l'ajuda si es falsegen les condicions requerides per obtenir-la o si s'oculten totes les que haurien pogut impedir-la.

3. Per la comissió d'aquesta infracció s'han d'imposar les sancions acumulatives següents:

- a) Multa del doble de les quantitats percebudes indegudament.
- b) Pèrdua de la possibilitat d'obtenir ajudes o subvencions de l'Administració de la Comunitat Autònoma o de les entitats que formen part del sector públic d'aquesta durant el termini de tres anys.
- c) Prohibició de contractar amb l'Administració de la Comunitat Autònoma o les entitats que formen part del sector públic d'aquesta durant el termini de tres anys.

4. Corresponen a la Secretaria General de la Conselleria de Model Econòmic, Turisme i Treball la tramitació i la resolució dels procediments sancionadors corresponents.

Disposició addicional única

Exercici de la potestat reglamentària

1. Les disposicions generals dictades en desplegament i execució d'aquest Decret llei constitueixen reglaments de necessitat que han de ser elaborats i aprovats amb caràcter urgent.

2. En conseqüència, perquè sigui aprovat, no són d'aplicació els articles del 53 al 55 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears, com tampoc l'article 12.2 del Text refós de la Llei de subvencions, aprovat pel Decret legislatiu 2/2005, de 28 de desembre.

Disposició final primera

Finançament de les mesures

S'autoritza la consellera competent en matèria d'hisenda perquè habiliti els crèdits necessaris per a l'execució de les mesures previstes en aquest Decret llei. Aquests crèdits tenen la condició d'ampliables, amb càrrec al crèdit de les partides disponibles de les seccions 19 i 76 per a l'any 2019 i de les seccions 12 i 76 per a l'any 2020.

Disposició final segona

Habilitació per al desplegament

S'autoritza el conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball a aprovar, mitjançant una ordre, en el termini màxim de dos mesos des de l'entrada en vigor d'aquest Decret llei, les bases reguladores i la convocatòria de les ajudes establertes en l'article 2 d'aquest Decret llei, així com per dictar les disposicions necessàries per desplegar-lo i aplicar-lo.

Disposició final tercera

Entrada en vigor

Aquest Decret llei entra en vigor l'endemà de la publicació en el *Butlletí Oficial de les Illes Balears*.

Palma, 4 d'octubre de 2019

La presidenta

Francesca Lluch Armengol i Socias

El conseller de Model Econòmic, Turisme i Treball

Iago Negueruela Vázquez

